

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

**НОВІТНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ:
КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	I

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
кафедри української філології

28.08.2019 № 1

Бахмут 2019

ЗМІСТ

1.	Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	С. 3
2.	Мета, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни	С. 3
3.	Предметні компетентності та результати навчання	С. 4
4.	Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми	С. 5
5.	Опис навчальної дисципліни	С. 5
6.	Обсяг, методики і технології викладання дисципліни	С. 6
6.1.	Анотація програми навчальної дисципліни	С. 6
6.2.	Основні модулі навчальної дисципліни	С. 7
6.3.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	С. 8
6.4.	Форми та методи навчання	С. 8
7.	Політика навчальної дисципліни	С. 8
8.	Контрольні заходи результатів навчання	С. 9
8.1.	Поточний контроль	С. 9
8.2.	Підсумковий контроль	С. 10
8.3.	Список художньої літератури, обов'язкової для текстуального опрацювання	С. 11
9.	Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь студентів із дисципліни	С. 14
10	Рекомендована література	С. 16

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну:

Назва курсу	Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку
Викладач (-і)	<i>Голобородько Ярослав Юрійович</i> , доктор філологічних наук, професор <i>Муратова Ольга Віталіївна</i> , кандидат історичних наук, доцент
Контактний телефон	+38(095) 46-33-605 +38(050) 98-62-812
E-mail	y.goloborodko@forlan.org.ua o.muratova@forlan.org.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2); блог кафедри української філології URL: https://kukrphilology.blogspot.com/p/blog-page_4.html
Формат курсу	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на

2. Цілі, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни

Курс «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку» має велике значення у справі формування загального гуманітарного світогляду студента-філолога: формує інтегральні, загальні й фахові компетентності, необхідні майбутньому викладачу-словеснику, перекладачу для орієнтації в сучасному українському й світовому культурному контексті; допомагає на новому рівні узагальнити, систематизувати знання з особливостей розвитку українського літературного процесу в історичному вимірі, а також значно розширити їх шляхом систематичного осмислення особливостей його перебігу на сучасному етапі, класифікації притаманних йому художніх явищ.

Мета дисципліни: розглянути особливості розвитку сучасної української літератури межі ХХ – ХХІ ст., включаючи історико-культурний аналіз основних рушійних чинників розгортання сучасного українського культурного простору (переосмислення канону класичної української літератури, пошук нових ідентифікаційних контекстів в умовах постгуманізму тощо), ознайомити студентів із жанрово-стильовими домінантами української поезії, прози, драматургії кінця ХХ ст. – перших десятиліть ХХІ ст.

Завдання:

- системно розглянути основні етапи розвитку українського літературного процесу останніх десятиліть, визначити провідні чинники його розвитку;
- удосконалити вміння самостійної навчально-дослідної діяльності та здатності орієнтуватися в багатожанровому масиві творів сучасної української літератури;
- класифікувати найбільш репрезентативні художні явища, осмислити їх особливості та взаємовплив, оглянути творчий та життєвий шлях найпомітніших майстрів слова;
- спонукати до опрацювання недостатньо дослідженого літературознавцями матеріалу;
- сприяти всебічному розвитку, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього фахівця.

Передумови для вивчення дисципліни: обізнаність із предметною галуззю та розуміння професійної діяльності; вміння здійснювати аналіз художніх творів жанрово-видового спектру, оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства.

Дисципліна формує **міждисциплінарні взаємозв'язки** з іншими дисциплінами: «Історія сучасних літературознавчих вчень», «Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку», «Компаративні аспекти українського літературознавства», «Методологія сучасних літературознавчих

досліджень», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі» тощо.

3. Предметні компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література), а саме:

Загальні компетентності:

Здатність аналізувати й оцінювати сучасні наукові досягнення в галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін.

Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку.

Здатність здійснювати пошук, обробку, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Здатність працювати у професійній та/або науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

Здатність сприймати літературу як невід'ємну частину світової художньої культури та розуміти її як мистецтво слова.

Здатність до духовно-ціннісної орієнтації та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури.

Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, літературознавчих явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

Здатність розрізняти художні явища й тенденції сучасного літературного процесу, визначати їх особливості, історичну обумовленість, розглядати їх в контексті історико-літературних і критичних оцінок представників різних шкіл сучасного літературознавства.

Програмні результати навчання:

Аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін; застосування у власній професійній діяльності сучасної наукової методології, використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Самостійний пошук, обробка, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових

ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Вільна орієнтація орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

4. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми:

а) навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки;

б) під час вивчення цієї дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Вступ до літературознавства», «Аналіз художнього тексту: жанри та стилі», «Історія української літератури», «Історія України», «Історія української культури», «Історія зарубіжної літератури» тощо;

в) основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Методологія сучасних літературознавчих досліджень», «Психопоетикальний дискурс в сучасному літературознавстві», «Компаративні аспекти українського літературознавства», «Гендерні дослідження в літературознавстві» тощо.

5. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
	Спеціальність 014.01 Українська мова і література		
Змістових модулів – 2	Освітня програма «Сучасні когнітивні студії (українська мова і література, англійська мова та література / психологія): лінгвістика, літературознавство, психологія»	Рік підготовки	

Загальна кількість годин: денна – 150 год.	Рівень вищої освіти: другий ступінь освіти: магістр	I	
		Семестр	
I			
Лекції			
40 год.			
Семінари			
32 год.			
Самостійна робота			
78 год.			
Вид контролю: екзамен			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2			

6. Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

6.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Провідні тенденції розвитку сучасного літературного процесу в Україні

Тема 1. Багатовекторність ідейно-естетичних пошуків у сучасній українській літературі.

Проблема періодизації та класифікації сучасної української літератури. Генераційний принцип класифікації. Літературне шістдесятництво та постшістдесятництво.

Класифікація за принципом естетично-стильової домінанти: «за» та «проти». Відродження та катастрофи Ю. Коваліва. Поняття художнього дискурсу.

Неотрадиціоналістичний дискурс у сучасній українській літературі. Генезис дискурсу: класична українська література, соцреалізм, шістдесятництво. Основні авторитети, поняття, естетично-стильові орієнтири. Спілка письменників України. Житомирська прозова школа.

Неомодерністичний дискурс у сучасній українській літературі. Генезис дискурсу: український модернізм доби «розстріляного відродження», Празька школа, Нью-Йоркська група, шістдесятництво, пост шістдесятництво.

Змістовий модуль 2.

Постмодерна епоха в Україні: дискусії, естетичні орієнтації митців

Тема 2. Постмодернізм в сучасній українській літературі.

Літературний андеграунд і формування постмодерного дискурсу. Київська іронічна школа як явище передпостмодерну. Сатира і гумор в літературі андеграунду, формування соц-арту, чорний гумор. Основні об'єкти висміювання. Творчість В. Діброви. Творчість Л. Подерев'янського. Основні риси та сутність постмодернізму як світового феномена.

Галицька школа (Станіславський феномен). Основні риси галицько-станіславської школи (за Н. Білоцерківець, В. Даниленком). Передумови та чинники формування галицько-станіславського феномену. Творчість літгуртів «ЛуГоСад», «Бу-Ба-Бу». Соціокультурний міф станіславського феномена.

Катастрофічний та карнавальний модули в сучасній українській літературі. Природа катастрофічного світовідчуття в українській літературі. Катастрофізм у літературі шістдесятників. Чорнобильська тематика і постчорнобильське світовідчуття кінця 80-х – початку 90-х. Катастрофізм пострадянського часу як невинуватна надія на українську державність. Карнавал як культурний концепт. Риси карнавалізму в структурі образного світу прози Ю. Андруховича, О. Ірванця, Ю. Іздрика. Особливості індивідуального стилю Ю. Андруховича.

Тема 3. Тенденції розвитку масової літератури 1990-х - 2000-х років.

Феміністична проза в українській літературі 90-х – 2000-х років. Сутність та етапи розвитку фемінізму. Феміністична критика в контексті постмодерних літературознавчих стратегій. Риси фемінізму в романі О. Забужко «Польові дослідження з українського сексу». Феміністична проблематика в прозі Є. Кононенка.

Напрями та тенденції сучасної масової літератури. «Нульове» покоління в оцінці сучасної критики. Творчість С. Жадана як апологія нового втраченого покоління. Експерименти з масовими жанрами в прозі Л. Дереша.

Війна як дискурс сучасної української літератури. Осмислення теми війни письменниками, журналістами, учасниками бойових дій тощо (С. Жадан, Д. Якорнов, С. Марко, Є. Магда, Л. Якимчук, Р. Горovий, М. Бутченко, С. Лойко, А. Цапленко, Г. Дорожко, Б. Гуменюк та ін.).

6.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№ п/п	Модуль /назва	Всього годин	Аудиторні заняття				Само стій на ро бо та
			Лекції	Практичні	Семінарії	Лабораторії	
1	Змістовий модуль 1. Провідні тенденції розвитку сучасного літературного процесу в Україні	62	12	-	10	-	40
2	Змістовий модуль 2. Постмодерна епоха в Україні: дискусії, естетичні орієнтації митців	88	28	-	22	-	48

6.3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Проект «Жанрово-стильове розмаїття сучасної української прози»

6.4. Форми та методи навчання

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі **форми навчання**: 1) лекційні заняття, на яких подається огляд характерних тенденцій, жанрових і стилістичних трансформацій, які відбуваються в сучасній українській літературі; 2) семінарські заняття, що передбачають опрацювання окремих творів сучасних українських письменників, осмислення та обговорення значимих літературних явищ у загальному культурному контексті доби; 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні творчих робіт, роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Методи навчання і викладання. Інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний; виконавський, репродуктивний, продуктивно-практичний, частково-пошуковий, пошуковий.

7. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку» заснована на політиці Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ ДДПУ.

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і добросовісність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку» потребує: підготовки до практичних занять; виконання індивідуально-дослідного завдання згідно з навчальним планом; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Результатом підготовки до заняття має бути здобуття вмінь та навичок лінгвістичного аналізу певних мовних одиниць.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані.

Здобувач вищої освіти повинен дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним.

8. Контрольні заходи результатів навчання

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за контрольні точки та контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру (60%), та результатів складання іспиту (40%).

8.1. Поточний контроль

ГРАФІК поточного контролю

Курс I (магістри 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

I семестр 2019 – 2020 навчальний рік

Факультет соціальної та мовної комунікації

Кафедра української філології

Секція теорії літератури та історії української літератури

Дисципліна «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку»

Викладач: д.філол.н., проф. Голобородько Я. Ю., к.іст.н., доц. Муратова О. В.

Кількість КТ – 2

Коефіцієнт КТ – 0,2

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю:

Іспит

усна частина (коефіцієнт – 0,4)

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ 1	Середній бал за усні відповіді + ведення щоденника читача	СЗ № 8
2	КТ 2	Середній бал за усні відповіді + ведення щоденника читача	СЗ № 16
3	КРЗМ 1	Тестування	СЗ № 16

Затверджено:

Протокол № 2 від «04» вересня 2019 р.

Завідувач кафедри української
філології

Т. М. Радіонова

8.2. Підсумковий контроль

Питання до усної частини іспиту

1. Історична обумовленість і загальні риси літературного андеграунду 70-80-х років ХХ століття.
2. Особливості розвитку української літератури в 70-90-х роках ХХ століття. Багатомірність літературного процесу.
3. Дискурс традиціоналізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.

4. Дискурс неомодернізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.
5. Дискурс постмодернізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.
6. Роман В. Діброва «Бурдик» як художнє осмислення закономірностей буття «людини андеграунду» у радянській і пострадянській дійсності.
7. «Відблиски» Б. Жолдака як сатирична рефлексія еволюції українського літературного й літературознавчого контексту 80-90-х років ХХ століття.
8. «Дзеньки-бреньки» В. Даниленка як чергова спроба десакралізації українського літературного канону.
9. Сатиричне осмислення психології людини-«совка» як продукту радянської культури: Василь Врублевський «Пригода лейтенанта Соловейчика», Богдан Жолдак «На небі», Андрій Кокотюха «Весілля», Микола Рябчук «До Чаплі на уродини» (на вибір).
10. Національний характер у сатиричному дзеркалі: «Записки сільського єврея» В. Шнайдера.
11. Риси дискурсу традиціоналізму та неомодерного дискурсу в творах представників Житомирської прозової школи.
12. Образи, стиль і філософія життя головних героїв-маргіналів (Юлька, Шурка Кукса, Колярибалка) повісті Валерія Шевчука «Місяцева зозулька з ластів'ячого гнізда»
13. Мова роману В. Медвідя «Льох». Особливості побудови художнього світу роману крізь призму свідомості головного героя-підлітка. Елементи «поточності свідомості»
14. Карнавал як соціокультурний феномен в романі Ю. Андруховича «Рекреації».
15. Система персонажів і семантика власних назв у романі Ю. Андруховича «Рекреації».
16. Гротескно-карнавальне тло та жанрова своєрідність роману О. Ірванця «Ровно/Рівне (Стіна)».
17. Історія формування, основні риси, представники Галицької школи (Станіславський феномен).
18. Сюжетно-композиційні особливості роману Ю. Андруховича «Перверзія»
19. Автобіографізм образу головної героїні роману О. Забужко «Польові дослідження з українського сексу»: поетка, інтелектуал, культуртрегер.
20. Драматизм невлаштованості родинного життя сучасної української жінки в оповіданні Є. Кононенко «Без мужика»
21. Традиціоналізм (неореалізм) у прозі 80-90-х. Радянська дійсність в оповіданнях М. Малюка «Галіфе з єврейського базару», «Різдвяні забави сорок сьомого року», К. Мотрич «За таїною неба».
22. Підходи до військової теми в літературі 80-х років: Ю. Андрухович «Зліва, де серце», «Королівські лови», В. Косенко «Карма»
23. Містика жіночості та проблеми стосунків між чоловіком і жінкою у неореалістичному та неомодерністичному сприйнятті. Кононенко Є. «Земляки на чужині», «Нові колготи»; Даниленко В. «Зачаровані ходом», «Свято гарбузової княгині», «Чорні хрящі»; Жовна О. «Кульгава русалка», «Бабка».
24. Чорний гумор в українській прозі андеграунду та постандеграунду. Винничук Ю. «Ги-ги-и»; Діброва В. «Як ми продавали Сталіна»; Жолдак Б. «Свинопас».
25. Символізм, містицизм, притчевість як риси «герметичної» літератури неомодернізму 70-80-х років: Габор В. «Ніч, що ховає всі дороги»; Лижник Я. «Міняйлів день»; Пагутяк Г. «Тебе спалить сонце» Москалець К. «Споглядання черешні»; Тарнавський В. «Дерево життя»; Трубай В. «Великий птах» (на вибір).
26. Світ очима дитини у дискурсах традиціоналізму та неомодернізму: Мастерова В. «Сиродій», Медвідь В. «Льох», «Спомини навиворіт».
27. Риси дискурсу неотрадиціоналізму (сюжет, образи, мовно-стильові особливості) в романі М. Матіос «Солодка Даруся»
28. Художній світ і проблематика оповідань Р. Талалай
29. Неокласичні тенденції в ліриці 1990-х – 2000-х років. Новий етап творчості колишніх шістдесятників Л. Костенко, М. Руденка, Д. Павличка, Б. Олійника.

30. Тематика і проблематика, основні мотиви лірики авторів-неотрадиціоналістів 90-х – 2000-х років. За творами П. Гірника, Ю. Чигирин, Р. Трифонова (на вибір).
31. Неомодерний дискурс в ліриці 80-х – 90-х років. Основні мотиви лірики Л. Талалая, І. Калинця, О. Забужко, І. Малковича (на вибір).
32. Осмислення чорнобильської трагедії в творах І. Драча, Ю. Щербака, Б. Олійника, В. Яворівського (на вибір).
33. Тематика, сюжетно-композиційні особливості роману Є. Пашковського «Безодня».
34. Риси постмодерного дискурсу, ключові образи та основні мотиви лірики Ю. Андруховича (зб. «Екзотичні птахи та рослини»).
35. Осмислення воєнних подій на Сході України у творах «Інтернат» С. Жадана, «То АТО» Д. Якорнова, «Хроніка гібридної війни» С. Марка, «Гібридна війна: вижити і перемогти» Є. Магди, «Книга змін» А. Цаплієнка, «Аеропорт» С. Лойка, «Філософія АТО» Г. Дорожка (на вибір).
36. Розвиток жанрів масової української літератури 1990-х – 2000-х рр.
37. Тематика, проблематика, образно-стильові особливості прози С. Жадана. Роман «Депеш Мод», оповідання «Гімн демократичної молоді» (на вибір).
38. Основні риси творчості Л. Дереша.
39. Роман «Зрада» як спроба сучасного жіночого детективу. Психоекзотичні, феміністичні мотиви в романі.
40. Художньо-естетичні риси поезії представників Харківсько-Донецького регіону. Творчість І. Бондаря-Терещенка, О. Солов'я (на вибір).

8.3. Список художньої літератури, обов'язкової для текстуального опрацювання

Неотрадиціоналістичний (просвітницько-народницький дискурс) в українській поезії та прозі 80-90-х років.

Неореалістичні пошуки в прозі 2000-х років.

Неокласичні тенденції в поезії.

1. Тютюнник Гр. оповідання «Син приїхав», «Оддавали Катрю», «Три зозулі з поклоном», «Смерть кавалера»
2. Дімаров А. оповідання «Боги на продаж»
3. Малюк М. оповідання «Галіфе з єврейського базару», «Різдвяні забави сорок сьомого року»
4. Ілленко М. новела «Остання вечеря»
5. Жовна О. оповідання «Кульгава русалка», «Бабка»
6. Мастерова В. оповідання «Сиродій»
7. Мотрич К. оповідання «За таїною неба»
8. Матіос М. роман «Солодка Даруся»
9. Талалай Р. оповідання «Кохання з першого погляду», «Триколірна Дуся», «Кіт для Оленки», «Подорож на весілля», «Акція». Спогади про Миколу Вінграновського «З першого погляду і назавжди»
10. Руденко М. Лірика з книги «Поезії»
11. Костенко Ліна. Лірика зі книги «Вибране»: цикл «Інкустації»
12. Павличко Д. Лірика з книги «Таємниця твого обличчя», поема «Ностальгія»
13. Олійник Б. Лірика зі збірок «Шлях», «Відступник, або два роки в Кремлі», «Таємна вечеря», «Знак»
14. Гірник П. Лірика зі збірок «Летіли гуси», «Китайка», «Се я, причинний», «Вибране»
15. Чигирин Ю. Лірика зі збірок «Пригорщ заліза», «Лемент легіону мовчань»
16. Трифонов Р. Лірика зі збірки «На кордоні імперій»

Дискурс неомодернізму в українській поезії та прозі 70-х – 90-х років.

Андеграундна «герметика». «Тиха» лірика.

1. Габор В. новела «Ніч, що ховає всі дороги»
2. Лижник Я. новела «Міняйлів день»
3. Пагутяк Г. новела «Тебе спалить сонце»
4. Мулик В. новела «Бог»
5. Москалець К. новела «Споглядання черешні»
6. Назаренко В. новела «Примарний будинок»
7. Пономаренко Л. новели «Помри зі мною», «Синє яблуко для Ілонки»
8. Тарнавський В. новела «Дерево життя»
9. Трубай В. новели «Великий птах», «Кінець світу»
10. Винничук Ю. новела «Граната на двох»
11. Даниленко В. новела «Зачаровані ходую», «Свято гарбузової княгині», «Чорні хрящі»
12. Талалай Л. Лірика зі збірок «Вибране», «Крилом по землі»
13. Стус В. Лірика зі збірок «Палімпсести», «Вибране»
14. Калинець І. Лірика зі збірок «Пробуджена муза», «Невольнича муза»
15. Андрухович Ю. Лірика із збірки «Середмістя»
16. Забужко О. Лірика зі збірок «Диригент останньої свічки», «Автостоп», «Новий закон Архімеда», «Друга спроба»
17. Малкович І. Лірика зі збірки «Із янголом на плечі», книги «Вірші на зиму»
18. Римарук І. Лірика зі збірок «Висока вода», «Упродовж снігопаду», «Нічні голоси»
19. Чубай Г. Лірика зі збірки «Говорити, мовчати і говорити знову»
20. Білоцерківець Н. Лірика зі збірок «Алергія», «Готель Централь»

Формування постмодерного дискурсу в літературі андеграунду кінця 70-х – 80-х років. Іронія, сатира і гумор.

1. Врублевський В. новела «Пригода лейтенанта Соловейчика»
2. Діброва В. роман «Бурдик», новела «Як ми продавали Сталіна»
3. Винничук Ю. оповідання «Ги-ги-и»
4. Кокотюха А. оповідання «Весілля»
5. Рябчук М. новели «До Чаплі на уродини», «Історія одного кохання»
6. Шнайдер В. оповідання «Записки сільського єврея»
7. Жолдак Б. оповідання «На небі», «Відблиски», «Яблука з райського саду», «Свинопас»
8. Даниленко В. оповідання «Дзеньки-бреньки»,
9. Андрухович Ю. новели «Зліва, де серце», «Королівські лови»

Модус катастрофізму в українській літературі. Житомирська прозова школа як явище синтезу неореалізму та неомодернізму в літературі 70-90-х років ХХ ст.

1. Шевчук В. Повість «Місяцева зозулька з Ластів'ячого гнізда»
2. Шевчук А. Новела «Тризна по-домашньому»
3. Концевич Є. Новели «Чому вона мовчить?», «Голубко моя сиза»
4. Медвідь В. Роман «Льох»
5. Гудзь Ю. новела «Навпроти снігу»
6. Цимбалюк Г. новела «Холодний ноктюрн»
7. Врублевський В. оповідання «Юлька з пивбару»
8. Шкляр Г. оповідання «Фосфорична Мері», «Піли півні проти ночі»
9. Даниленко В. оповідання «Київський мальчик»
10. Винничук Ю. оповідання «Я зовсім не хочу битися»
11. Янчук В. новела «П'ятнадцять хвилин спокою», «Ромашки»
12. Косенко В. новела «Карма»
13. Щербак Ю. повість «Чорнобиль»
14. Драч І. поема «Чорнобильська мадонна»
15. Яворівський В. роман «Марія з полином у кінці століття»
16. Олійник Б. поема «Сім»
17. Є. Пашковський. Роман «Безодня»

18. О. Уляненко новела «Угода», уривки з роману «Сталінка»
19. Ліна Костенко роман «Записки українського самашедшого»

Галицька школа (станіславський феномен) як найпомітніше явище постмодерного дискурсу в літературі 80-90-х рр. ХХ ст. Поезія. Проза.

1. Андрухович Ю. повість «Рекреації», романи «Московіада», «Перверзія», лірика із збірки «Екзотичні птахи і рослини», «Пісні для мертвого півня»
2. Ірванець О. новела «Наш вожатий Фреді Крюгер», роман «Рівне/Ровно (Стіна)», лірика зі збірки «Вірші останнього десятиліття»
3. Іздрик Ю. повість «Воцек»
4. Неборак В. Лірика зі збірок «Літаюча голова», «Alter Ego»

Феміністичний дискурс в українській літературі 90-х – 2000-х років.

1. Забужко О. Роман «Польові дослідження з українського сексу».
2. Кононенко Є. оповідання «Без мужика», «Нові колготи», «Земляки на чужині»

Напрями та тенденції сучасної масової літератури.

1. Жадан С. Роман «Депеш Мод», цикл оповідань «Гімн демократичної молоді» (на вибір), лірика із збірок «Цитатник», «Пепсі», «Вибране»
2. Дереш Л. Романи «Культ», «Трохи п'єтми», «Намір!» (на вибір)
3. Кононенко Є. Роман «Зрада»
4. Бондар-Терещенко І. Лірика зі збірок «Фібруарій», «Лірень», «Постебня», «Коза-деріда»
5. Соловей О. Лірика зі збірок «Фієста інфікованих», «Осінній хадж».
6. Жадан С. «Інтернат».
7. Якорнов Д. «То АТО».
8. Марко С. «Хроніка гібридної війни».
9. Магда Є. «Гібридна війна: вижити і перемогти».
10. Якимчук Л. «Абрикоси Донбасу».
11. Горовий І. «Тисяча і одна ніч війни», «Казки на ніч».
12. Бутченко М. «Художник війни».
13. Лойко С. «Аеропорт».
14. Цаплій А. «Книга змін».
15. Дорожко Г. «Філософія АТО».

9. Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь студентів із дисципліни

Студент одержує оцінку **відмінно (100)**, якщо він:

- має системні теоретичні знання з дисципліни,
- **вільно** володіє спеціальною термінологією,
- виявляє міцні уміння і навички аналізування літературного, літературно-критичного матеріалу,
- аргументовано, з посиланням на тексти художніх творів, історико-літературні, літературно-критичні першоджерела доводить власну думку,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни,
- самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі історії, теорії літератури,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури високий.

Студент одержує оцінку **відмінно (95)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й систематичного мислення,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,

- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 90-95% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури досить високий.

Студент одержує оцінку **відмінно (90)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- виконує письмові завдання в обсязі 90% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Студент одержує оцінку **добре (85)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з комплексу літературознавчих дисциплін, виявляючи **належний** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- достатньо повно аналізує художні твори, виділяючи відповідні структурні елементи та демонструючи їх взаємозв'язок,
- відповідь аргументована, ілюстрована вдалими прикладами,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Студент одержує оцінку **добре (80)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Студент одержує оцінку **добре (75)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки,
- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (70)**, якщо він:

- добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною сторонньою допомогою аналізувати, узагальнювати його,
- виявляє **розуміння** основних теоретичних, історико-літературних понять і категорій, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи **достатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,

- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються мовленнєві помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (65)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, **невпевнено** викладає теоретичний, фактографічний, історико-літературний матеріал,
- **має недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художнього твору, закономірностей розвитку літературного процесу,
- слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (60)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,
- **має недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художніх, розвитку літературного процесу,
- мовлення відзначається недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника, значною кількістю фактичних помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури низький, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Студент одержує оцінку **незадовільно (55)**, якщо він

- не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Студент одержує оцінку **незадовільно (35 і менше)**, якщо він

- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; допускає значну кількість мовленнєвих помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 30% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Шкала оцінювання рівня знань і умінь студентів: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		

90-100	Відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною(мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	Добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	Задовільно		D	(непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	виконання задовольняє мінімальним критеріям	
35-59	Незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	(з обов'язковим повторним курсом

10. Рекомендована література

Основна література

1. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза : Постмодерний період : Навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
2. Даниленко В. Г. Лісоруб у пустелі: письменник і літературний процес. К. : Академвидав, 2008. 352 с.
3. Даниленко В. Г. Повернення великого Бурдика. Опудало. Антологія сучасної української прози. К. : Генеза, 1997.
4. Даниленко В. Г. Золота жила української прози. Вечеря на дванадцять персон: Житомирська прозова школа. К. : Генеза, 1997. 544 с.
5. Даниленко В. Г. Історія одного ісходу. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років. К. : Генеза, 1997. 432 с.
6. Москалець К. Людина на крижині : Літературна критика та есеїстика. К. : Критика, 1999. 255 с.

Допоміжна література

1. Анісімова Н. “Із янголом на плечі”: Духовні орієнтири поезії “вісімдесятників” // Дивослово. 2002. № 4. С. 43-51.
2. Брайко О. Екзистенційні проблеми крізь призму детективного жанру (романи Є.Кононенко) // Слово і час. 2003. № 2. С. 48-57.
3. Даниленко В. Суспільство в сумному дзеркалі новелістики // Укр. мова і літ. в сер. школах, гімназіях, лицях та колегіумах. 2000. № 5. С. 46-53.
4. Даниленко В. Туга за втраченим смыслом (Проблема екзистенційного вакууму у сучасній українській малій прозі // Слово і час. 2000. № 3. С. 41-45.
5. Калинська Л. Синтез масового й елітарного (на матеріалі прози Юрія Андруховича) // Слово і час. 1998. № 2. С. 18-22.
6. Коломієць Л. Молода українська поезія 90-х: постмодерністський контекст // Молода нація. Вип.6. К., 1997. С. 257-265.
7. Маньковська Н.Э. Естетика постмодернізму. СПб : Алетейя, 2000. 347 с.
8. Можейко М. Тело без органів. Постмодернізм. Енциклопедія. Минск, 2001. С. 831.
9. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі // Слово і час. 2003. № 2. С. 70-74.
10. Сокол Л. Гіпертекст і постмодерністський роман // Слово і час. 2002. № 11. С. 76-80.
11. Соловей О. Романи Є.Кононенко: бестселери для “елітаріїв”? // Слово і час. 2003. № 2. С.58-62.

1. Повернення деміургів / Плерома 3'98. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. 288 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Гром'яка, Ю.Коваліва. К. : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
3. Руднев В.П. Словарь культуры XX века. Ключевые понятия и тексты / В. П. Руднев. М. : Аграф, 1997. 384 с.
4. Ильин И. Постмодернизм. Словарь терминов. М. : ИНИОН РАН INTRADA, 2001. 384 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://poetry.uazone.net/> - бібліотека української літератури «Поетика»
2. <http://www.ukrlib.com.ua/> - бібліотека української літератури
3. <http://www.ukrcenter.com/Література/Група/18963/Сучасні> - Український центр - Література
4. <http://litgazeta.com.ua/> - Українська літературна газета